

Darea de seamă prezentată de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej

(Urmare din pag. 1-a)

munismului. În mod firesc clasa muncitoare, ca clasa cea mai înaintată, purtătoare a marelui progres, a idealurilor comuniste și în condițiile treierii la comunism, până la stăruirea oricăror deosebiri între clase și crearea societății comuniste fără clase.

Dezvoltarea și perfecționarea multilaterală a democrației socialiste, participarea activă a tuturor cetățenilor la conducerea statului, la administrarea construcției economice și culturale, îmbunătățirea activității aparatului de stat și întărirea controlului poporului asupra activității acestuia — constituie principala direcție a dezvoltării vieții de stat în U.R.S.S.

Lărgirea continuă a democrației socialiste caracterizează viața de stat și în celelalte țări socialiste. Aceasta se află în contrast cu intensificarea crizei pseudo-democrației burgheze. Creșterea presiunii celor mai reacționare cercuri ale capitalului monopolist își găsește expresia în restrângerea continuă a libertăților democratice și accentuarea represaliilor împotriva oamenilor muncii într-un sir de țări capitaliste.

Programul dezvoltă tezele fundamentale ale marxism-leninismului în problemele fărâșirii conștiinței și moralei muncitorilor, omului noii societăți, rolului educativ al societății. Temelia educației comuniste, a dezvoltării multilaterale a personalității umane o constituie muncă creatoare pentru binele societății, în procesul muncii cristalizându-se acele noile însușiri proprii constructorilor comunismului — atitudine înaltă față de muncă și față de îndatoririle sociale, spiritul colectivității și al tovarășiei. Omul nou, comunist, în care se îmbină în mod armonios bogăția spirituală, puritatea morală și perfecțiunea fizică — iată cea mai mare valoare dintre toate pe care le creează comunismul.

Bazându-se pe teza marxistă potrivit căreia sarcinile construcției comuniste pot fi stabilite numai pe măsura maturării condițiilor necesare, la schimbările în relațiile sociale sunt determinate de schimbările în modul de producție, de dezvoltarea forțelor de producție ale societății, Programul P.C.U.S. este o armă ideologică puternică împotriva oricăror concepții voluntariste, subiectiviste cu privire la construcția comunismului. El demonstrează că trecerea de la socialism la comunism este un proces istoric obiectiv peste ale cărui etape nu se poate sări arbitrar, că principiile proprii construcției fazei superioare a comunismului nu pot să fie aplicate fără să existe premisele obiective ale înaltării societății spre comunism. Marxism-leninismul cere tocmai luarea în considerare a stadiului de dezvoltare a fiecărei țări, a particularităților specifice caracteristice acestui stadiu și a condițiilor ei istorice concrete.

Partidul nostru, ca și celelalte partide comuniste și muncitorești frățești, învață neîncetat din uriasă experiență a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în construirea socialismului și comunismului, desprinzând din această experiență concluzii prețioase, care ne dau posibilitatea să rezolvăm mai bine și mai sigur problemele construirii noii ordini sociale.

Așa cum arată Programul P.C.U.S., dezvoltarea continuă a activității organizatorice și educative a partidului, creșterea rolului său conducător în toate domeniile vieții sociale este cheie în înfruntarea cu succes a sarcinilor trecerii la comunism. Aici succesele grandioase pe care le-a trecut în revistă Congresul, cit și perspectivele trasate de el poporului sovietic sînt o confirmare istorică a justității politicii P.C.U.S. care rezolvă în mod științific, creator, sarcinile complexe ale construcției comuniste, îmbină în mod indisolubil adevărurile fundamentale ale marxism-leninismului cu cerințele practice. Întreținerea și siguranța cu care călăuzește poporul sovietic spre comunism, marea aport la dezvoltarea teoriei marxist-leniniste și întransigența în apărarea purității ei împotriva oricăror denaturări, slujirea devotată a intereselor propriului popor ca și a cauzelor socialismului și păcii în lumea întreagă constituie mari merite ale Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, ale Comitetului său Central leninist în frunte cu primul său secretar, înfăptuitor luptător pentru victoria ideilor marxism-leninismului, tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov.

Construirea victorioasă a comunismului în Uniunea Sovietică va exercita o puternică înfrîngere asupra mersului istoriei mondiale. Măreața operă pe care o înfăptuiește poporul sovietic înseamnă înaintarea țării socialiste pe calea socialismului și comunismului, contribuie la lărgirea relațiilor de colaborare în cadrul lagărului socialist, accelerează dezvoltarea întregului sistem socialist mondial. În același timp, succesele construcției comuniste au efecte profunde în conștiința oamenilor muncii din țările capitaliste, constituie un urias sprijin moral în lupta lor pentru pace și progres social; comparând societatea comunistă, care asigură o viață fericită tuturor celor ce muncesc, și societatea capitalistă, cu imensele suferințe pe care rînduiește ei nedreptate la adresa maselor muncitoare, alte sute de milioane de oameni se vor convinge de superioritatea socialismului, vor lupta pentru triumful lui în întreaga lume.

Tovarăși,

Îndeplinirea sarcinilor istorice care stau în fața poporului sovietic în etapa construcției desăvârșite a comunismului n-ar fi fost posibilă fără condamnarea deschisă, curajoasă, de către Congresul al XX-lea a cultului personalității lui I. V. Stalin, fără acțiunea fermă și consecventă pentru lichidarea urmărilor acestuia.

Munca sfărșitoare, neobosită, pe care au depus-o în această perioadă P.C.U.S. și conducerea sa pentru restabilirea și dezvoltarea normelor leniniste ale vieții de partid și de stat, pentru lărgirea continuă a democrației socialiste, pentru rezolvarea unor probleme vitale ale dezvoltării economice și sociale a dat un avînt imens activității creatoare a partidului și poporului, a stimulată inițiativa maselor, trezind la viață energii proaspete și forțe puternice ale progresului în toate domeniile. Lupta împotriva urmărilor cultului personalității a netezit calea înaintării accelerate a societății sovietice spre comunism.

Congresul al XXII-lea a dezvoltat critica făcută de Congresul XX, dezvoltând noi fațete care au completat tabloul gravelor manifestări negative și al daunelor pe care le-a provocat cultul personalității, stabilind în Programul și în Statutul partidului noi măsuri pentru lichidarea pînă la capăt a urmărilor acestuia, noi garanții pentru a face cu neputință repetarea în viitor a unor asemenea manifestări străine leninismului. Dezvoltarea analizei făcute de Congresul al XX-lea are o deosebită însemnătate nu numai pentru P.C.U.S., ci și pentru întreaga mișcare comunistă, căci numai printr-o asemenea critică se pot crea condiții sigure care să facă imposibilă reiderea fenomenelor cultului personalității.

Partidul Comunist al Uniunii Sovietice a condus opera de construcție socialistă în U.R.S.S. în condiții deosebit de grele, determinate de încercuirea capitalistă ostilă, de înverșunată luptă de clasă din țară, de unelirile grupurilor opoziționiste, dușmane leninismului. În aceste împrejurări partidul l-a încredințat lui Stalin sarcini de cea mai mare răspundere. Concentrînd în minile sale o mare putere, Stalin, ale cărui trăsături negative de caracter au fost dezvoltate încă de Lenin, a abuzat de marea încredere pe care i-a acordat-o partidul, a început să-i atribuie meritul tuturor realizărilor partidului și poporului, să nesocotească tot mai mult normele leniniste ale vieții de partid și îndicțiile lui Lenin privind conducerea colectivă. Organele superioare de conducere ale partidului — Comitetul Central, Biroul Politic — nu și-au exercitat în mod normal atribuțiile, cîntreșele partidului nu se convoca. În multe probleme de mare importanță, Stalin lua hotărâri arbitrar, de unul singur sau împreună cu cîțiva colaboratori apropiați, ajungînd la încălcări grosolane ale legalității socialiste, la samavolnicii și abuzuri de putere.

De la tribuna Congresului, în Raportul de activitate și în cuvîntările a numeroși delegați, printre care vechi militanți al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice care au îndurat ei înșiși represalii nedrepte, s-a vorbit cu durere și indignare despre situația grea și apăsătoare din acei ani.

Pierderi dureroase pentru partid și pentru statul sovietic au provocat represaliile în masă, al căror semnal a fost, dat după asasinarea lui Kirov. Motivarea teoretică a acestor represalii a constituit-o teza greșită a lui Stalin — enunțată după victoria socialismului în U.R.S.S., cînd fuseseră lichidate clasele exploatare și baza lor economică —, potrivit căreia pe măsura înaltării pe calea socialismului lupta de clasă se ascute în mod obligatoriu, teză din care se tragea concluzia pătunderii inevitabile a dușmanului pînă și în conducerea partidului.

În practică, această teorie a dat mîna liberă elementelor dușmănoase, carieriste, din conducerea organelor de securitate, de teapa lui Elov și Beria, de a încauna comploturi contrarevoluționare, de a pune în mod provocator sub acuzare și a reprimă un mare număr de oameni cinstiți, devotați trup și suflet cauzei socialismului.

Organele represive ale statului socialist, al cărui rol era de a apăra cuceririle revoluționare ale poporului și a lăvi în duș-

manii acestuia, au ajuns să lovească în oameni cinstiți, spre bucuria și satisfacția adversarilor Uniunii Sovietice. Astfel au căzut jertfă acestor represalii numeroase cadre proeminente din conducerea partidului și statului sovietic, numeroși activiști de partid și de stat, cadre superioare ale armatei, conducători al republicilor și regiunilor Uniunii Sovietice.

O grea răspundere pentru aceste nelegiuiri poartă membrii grupului antipartinic — Molotov, Kaganovici, Malenkov și alții — care alături de Stalin au aprobat măsurile de reprimare, iar adeseori au inițiat ei înșiși represalii în masă.

Cultul personalității lui Stalin, care făcea ca orice părere a sa să fie considerată drept dogmă imuabilă, atribuindu-i numai lui capacitatea de a dezoverta marxismul, ducea la stagnare în viața ideologică, la închistarea gîndirii, la ignorarea cerințelor vieții, la nerezolvarea unor probleme arzătoare ale construcției socialiste și comuniste.

Dezvăluind cu curaj și pînă la capăt denaturările comise în perioada cultului personalității, P.C.U.S. a ținut seama de îndemnul adresat de Lenin partidului — de a nu-și ascunde greșelile, ci de a le critica deschis și a le îndrepta. Cunoașterea și desigur minunatele cuvinte ale lui Lenin care arată că cel mai sigur criteriu de apreciere a felului în care un partid politic se achită în practică de obligațiile sale în fața clasei sale și a maselor muncitoare constă în atitudinea față de critică și autocritică. „A recunoaște sincer greșeala, a dezvălui cauzele ei, a analiza împrejurările, care i-au dat naștere, a examina atent mijloacele prin care se poate îndrepta greșeala — iată caracteristica unui partid serios — iată ce înseamnă îndeplinirea de către el a obligațiilor sale, iată ce înseamnă educarea și instruirea clasei, iar apoi și a masei”.

Condamnarea acestor manifestări negative ajută pe orice om de bună credință să vadă clar diferența între ceea ce este propriu comunismului și ceea ce îi este străin, să înțeleagă că socialismul nu se identifică cu practicile condamnable care au putut apărea în condițiile cultului personalității, ci le respinge în mod cel mai hotărît.

Nu mai am astfel de partid ca P.C.U.S., legat prin mîile fire de popor, partid a cărui politică exprimă interesele vitale și auzințele cele mai scumpe ale poporului său, putea să dea dovadă de asemenea forță, înălțime morală și curaj în dezvăluirea greșelilor, de atît respect pentru adevărul istoric.

„Comitetul Central — spunea tovarășul Hrușciov la Congres — profund conștient de răspunderea sa în fața partidului și poporului, nu putea să pormască pe calea tănuirii sau mușamalizării greșelilor și denaturărilor comise în trecut. Urînd poruncile leniniste, Comitetul Central a hotărît să spună adevărul despre abuzurile de putere din perioada cultului personalității. Aceasta a fost o necesitate morală lăuntrică și o obligație a partidului, a conducerii partidului. Aceasta a fost o hotărîre justă. Ea a avut o uriașă însemnătate pentru destinele partidului, pentru construirea comunismului”.

Oficiile propagandei imperialiste, reluînd vechile născociri calomnioase ale reformiștilor și troțkistilor, încearcă să prezinte cultul personalității ca o ilustrare a unei așezări „degenerări” a ordinii sovietice. Realitatea, viața însăși, spulberă aceste calomnii și plăsmuri.

Desigur, cultul personalității a adus mari daune activității partidului, a frînat dezvoltarea socială, dar n-a putut nici să oprească mersul înainte al societății sovietice și nici să-i împiedice esența. În ciuda manifestărilor cultului personalității, P.C.U.S. a condus cu succes opera de construcție socialistă. Sub conducerea sa, poporul sovietic a depus o uriașă activitate creatoare, obținînd succese strălucite în construirea noii societăți, a transformat într-un răstimp scurt vechea Rusie într-o mare putere socialistă, a cucerit victoria în cel de-al doilea război mondial, salvînd de barbaria hitleristă întreaga civilizație umană, a lichidat rănile grele provocate de război, pășind înainte spre comunism.

Este neîndoielnic că dacă nu s-ar fi produs cultul personalității lui Stalin, mersul societății sovietice ar fi fost și mai rapid, victoriile poporului sovietic — mai mari și mai grabnice. Prin lupta dusă pentru lichidarea urmărilor cultului personalității, conducerea leninistă a P.C.U.S. a asigurat eliberarea societății sovietice de acest balast, a creat premisele dezvoltării și mai impetuoase a Uniunii Sovietice, ale cuceririi unor victorii strălucite în construcția comunismului.

La Congres s-a subliniat că acțiunea perseverentă a P.C.U.S. pentru lichidarea urmărilor cultului personalității s-a desfășurat în condițiile împotriviții înverșunată a grupului antipartinic în frunte cu Molotov, Kaganovici, Malenkov, care a căutat să împiedice înfăptuirea liniei leniniste trasate de Congresul al XX-lea. Purînd răspunderi directe, ca părtași la abuzurile de putere și la represaliile din perioada cultului personalității lui Stalin, crampionîndu-se de vechile metode și practici antileniniste pe care încercau să le mențină în viața partidului și statului, prizonieri ai dogmelor și formelor învechite, ei s-au ridicat împotriva restabilirii normelor leniniste ale vieții de partid și de stat, se opuneau rezolvării unui sir de probleme ale dezvoltării sociale care se maturaseră de mult — ca reorganizarea conducerii industriei și construcțiilor, întărirea bazei tehnico-materiale a colhozurilor, introducerea unui nou sistem de planificare a producției lor, restabilirea principiului leninist al coînterării materiale în agricultură, valorificarea pămînturilor întințente, lărgirea drepturilor republicilor, unionale și alte probleme a căror soluționare devenise o necesitate stringentă. În sfera politicii externe, ei erau partizanii unei linii rigide, sectare, care ignora uriasela transformări din lumea contemporană — creșterea continuă și superioritatea forțelor socialismului și păcii largile posibilități de acțiune ale acestor forțe, capacitatea lor de a apăra pacea.

Acesta s-a fost o luptă principială aspră, în care s-au înfruntat două concepții diametral opuse în problemele vieții de partid și construcției comuniste, o luptă între marxismul creator, revoluționar, de o parte, și dogmatismul, de coalaltă — o luptă între vechi și nou. Rezultatul ei a demonstrat că nu există forță în stare să tragă P.C.U.S. înapoi, spre trecut. Cit de înverșunată a fost rezistența pe care fracțiunile și opuneau înfăptuirii liniei Congresului al XX-lea s-a vădit în iunie 1957, cînd ei au încercat să acapareze conducerea, să abată partidul de pe calea leninistă. Este un mare merit al P.C.U.S., al Comitetului său Central în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov că a demascat și zdrobit cu atîta hotărîre grupul fracționist, antipartinic.

Partidul nostru consideră pe deplin juste măsurile P.C.U.S. pentru lichidarea cultului personalității și a urmărilor sale. Sintem conștienți că aceste măsuri vor avea o deosebită însemnătate pentru întreaga mișcare comunistă internațională, pentru toate partidele frățești și pentru întărirea pozițiilor socialismului în lume.

Educați în spiritul dragostei față de Uniunea Sovietică, față de P.C.U.S. — avangarda mișcării comuniste și muncitorești internaționale, — comunistii din țara noastră, ca și cei din alte țări, leagă marile succese obținute de Uniunea Sovietică în construirea socialismului de numele lui Stalin care după cum se știe a avut merite de seamă în activitatea sa de conducător al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și al statului sovietic, precum și ca proeminent conducător al mișcării comuniste internaționale. De aceea, înaintea de a fi cunoscut aspectele negative din activitatea sa, el s-a bucurat de mare prestigiu în rîndurile comunistilor din toate țările, inclusiv și din țara noastră.

Desigur, era nejust să se atribuie unei persoane merite ce reveneau de fapt P.C.U.S., clasei muncitoare, poporului sovietic. Răsfărîndu-se în activitatea partidului comunist și muncitoresc, cultul personalității lui Stalin s-a exercitat influență, într-o măsură mai mică sau mai mare în țările socialiste, unde au avut loc încălcări ale normelor leniniste în viața de partid, ale legalității populare, de pe urma cărora au avut de suferit numeroși activiști de partid și de stat.

Iată de ce înfăptuirea urmărilor cultului personalității are o însemnă însemnătate pentru țările lagărului socialist, pentru întreaga mișcare comunistă, aducînd o mare contribuție la aplicarea neabătută a normelor leniniste și dezvoltarea democrației interne de partid, la întărirea unității și coeziunii interioare a partidelor marxist-leniniste frățești, la consolidarea legăturilor lor cu masele, ajutîndu-le să-și îndeplinească rolul de forță conducătoare a luptei pentru democrație, progres social și pace. Aceasta a determinat pe reprezentanții covîștoarei majorități a partidelor marxist-leniniste să-și exprime de la tribuna Congresului aprobarea față de linia Congreselor al XX-lea și al XXII-lea ale P.C.U.S., înalta apreciere față de perseverența cu care luptă Partidul Comunist al Uniunii Sovietice pentru puritatea teoriei marxist-leniniste, pentru aplicarea ei neabătută în practica revoluționară, în viața mișcării comuniste.

II.

Tovarăși,

Cultul personalității lui Stalin s-a manifestat și în țara noastră. Se proslăvea numele și persoana lui Stalin, în timp ce lucrările lui Stalin au fost traduse și tipărite în ediții de masă, se neglijau traducerea și editarea operelor lui Marx, Engels, Lenin. Studiarea marxism-leninismului se făcea în cea mai mare parte pe baza lucrărilor lui Stalin; în activitatea ideologică existau puternice manifestări de bucherism și dog-

matism, ducînd la propagarea mecanică a unor teze, fără să se țină seama de realitățile noastre social-economice.

Deși nu se ridicase nici o statuie a lui Lenin, statuile ale lui Stalin au fost ridicate, în București și în alte orașe ale țării. În același timp, s-a acordat numele său mai multor întreprinderi, instituții, localități, străzi; consider că trebuie luate măsuri pentru înfăptuirea acestor stări de lucruri.

Sub influența cultului personalității și-au făcut loc și la noi metode și practici contrare normelor leniniste, încălcări ale regulilor democratice în viața de partid.

Trebuie subliniat însă, că metodele generate de cultul personalității și de consecințele sale nu au avut la noi amploarea din alte țări.

Este un mare merit al partidului nostru, al activului său de bază că, desi asupra sa au fost exercitate timp îndelungat foarte puternice presiuni atît din interior cit și din afară, ei a păzit principiile fundamentale ale partidului, nu a cedat presiunilor și a apărut neșovăitor viața și demnitatea cadrelor de partid.

Revenind

Darea de seamă prezentată de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej

(Urmează din pag. 2-a)

trolul de partid asupra activității tuturor organelor de stat și disciplina de partid.

În constituirea din 1952, cu redactorii presei centrale și locale, cu activiștii din domeniul propagandei și agitației, conducerea partidului nostru a combătut tendința de proslăvire a conducătorilor partidului și a trasat ca sarcină presei să scoată în evidență, în primul rând, fața partidului și a Comitetului său Central, forța partidului și linia sa.

În rezoluția Plenarei din august 1953 a Comitetului Central, care a dezbătut problemele îmbunătățirii muncii de partid și întăririi legăturilor partidului cu masele, s-a trasat ca sarcină principală să se lichideze „manifestările cultului personalității în propaganda de partid și în activitatea practică a organizațiilor partidului... Membrii de partid și oamenii muncii fără partid trebuie educați în spiritul devotamentului față de partid și popor”.

După Congresul al XX-lea al P.C.U.S., când partidul a analizat activitatea sa în lumina învățămintelor acestui Congres, I. Chișinevski și Miron Constantinescu au încercat să abată atenția partidului de la examinarea tocmai a perioadei de la venirea în țară a grupului Pauker-Luca și până la înfăptuirea acestuia — perioadă când s-au comis grosulane încălcări ale normelor leniniste ale vieții de partid și ale legalității populare și când cultul personalității lui Stalin a luat dezvoltare și la noi în țară.

Iosif Chișinevski și Miron Constantinescu, principalii susținători și executați zeloși ai grupului fracționist, antipartinic, au căutat să se sustragă marilor răspunderi pe care le purtau, primul având conducerea muncii de propagandă și agitație, iar al doilea — a muncii organizatorice a partidului în acea vreme. În ce-l privește pe Chișinevski, tocmai el poartă răspunderea directă pentru neglijarea editării operei lui Lenin, la care m-am referit mai sus, în timp ce opera lui Stalin se tipărea în timp record și în tiraje de masă. Este caracteristic episodul cu cartea lui Beria, „Cu privire la istoria organizațiilor bolșevice din Transcaucazia”, o compilație făcută în spiritul celui mai deșăntat cult al personalității lui Stalin. În timpul unei vizite în U.R.S.S., Chișinevski, fără să se consulte cu conducerea de partid și probabil pentru a intra cât mai mult în grațiile lui Beria, a cerut acestuia permisiunea de a publica traducerea cărții, ridicând osanale opere și autorului. Primind acordul lui Beria, el a și publicat-o; în timp ce volumele lui Lenin arăbăseră în tiraje de 20 de mii de exemplare, această carte a fost tipărită într-un tiraj de 30 de mii, bătând toate recordurile de rapiditate în tipărire și răspindire. Acest episod caracterizează bine esența slugarnică, carieristă, a lui Iosif Chișinevski.

Calomniind partidul și atacând linia sa, încercând să discrediteze conducerea partidului, defăimând marile realizări obținute în anii puterii populare, I. Chișinevski și M. Constantinescu au urmărit să dea dezbaterii documentelor Congresului al XX-lea al P.C.U.S. un curs spre stimularea spiritului anarhic și a stihiei mic burghize, ceea ce ar fi creat un mare pericol pentru unitatea și forța partidului.

Așa cum a ieșit la iveală mai târziu, I. Chișinevski și Miron Constantinescu au stabilit o platformă comună, discutând în afara organului de partid din care făceau parte problemele politicii partidului și vieții de partid, au încercat să atragă de partea lor și alți membri ai Biroului Politic, găbind sprijin la tovarășul Constantin Pîrvelescu, care nici până astăzi nu și-a analizat răspunderea în legătură cu aceste fapte antipartinic.

Comitetul Central, analizând activitatea desăvârșită de partid nostru pe baza concluziilor Congresului al II-lea al P.M.R. și în lumina evenimentelor internaționale petrecute după Congresul al XX-lea al P.C.U.S., a condamnat cu toată hotărârea activitatea antipartinică, fracționistă a lui Chișinevski și Constantinescu, a hotărât eliminarea lor din funcțiile de conducere pe care le dețineau.

În lumina învățămintelor Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. apare și mai clar însemnătatea luptei principale pe care a dus-o partidul nostru de-a lungul anilor pentru călirea sa marxist-leninistă, pentru cimentarea unității rândurilor sale și aplicarea consecventă a normelor și principiilor leniniste în viața de partid.

Aș vrea tovarășii, să atrag aici atenția asupra necesității de a se reglementa problema denumirilor ce se atribuie unor localități, străzi, așezăminte publice, întreprinderi, unități socialiste din agricultură.

În primul rând, consider nejust că s-a acordat unora dintre acestea nume ale unor persoane în viață — și propun să se pună capăt acestor situații.

În al doilea rând, există dezerdine în ce privește acordarea de nume ale unor persoane ce nu mai sînt în viață; adeseori astfel de denumiri se dau fără nici o aprobare, se dă același nume unui număr mare de străzi, gospodării colective etc. Este necesar să se procedeze la reexaminarea unor astfel de denumiri, urmînd ca pe viitor, asemenea denumiri să se atribuie numai cu aprobarea forurilor centrale.

III.

Tovarăși,

Însemnătatea Congresului al XX-lea în dezvoltarea mișcării comuniste mondiale, în întărirea coeziunii ei ideologice o demonstrează însăși viața. Vă amintim procreșterea ideologiilor burghize după Congresul al XX-lea despre o așa-zisă „criză” a comunismului mondial, atacurile invective ale reacțiunii și agiturilor ei, ale trădătorilor și reneșătorilor de tot felul, cu scopul de a provoca o asemenea criză și cu ce s-au soldat acestea? Mișcarea comunistă și muncitorească internațională s-a dezvoltat și mai viguros, a obținut succese tot mai importante. Aceasta o demonstrează și faptul că în anii care au trecut de la Congresul al XX-lea al P.C.U.S. numărul partidelor comuniste și muncitorești a crescut cu încă 12, iar numărul total al comunistilor cu încă 7 milioane de oameni. Marea armată internațională a comunistilor unește astăzi în rândurile ei aproximativ 40.000.000 de membri și exercită o influență imensă în viața popoarelor, fiind cea mai puternică forță a progresului social din lumea întreagă.

Hotărârile Congresului al XX-lea au avut, de asemenea, o deosebită însemnătate pentru activitatea ideologică a partidelor comuniste și muncitorești, stimulînd gîndirea marxist-leninistă. Avîndu-și activitatea teoretică creatoare a mișcării comuniste și-a găsit expresie în contribuția pe care au adus-o la dezvoltarea marxism-leninismului Congresele XX, XXI și XXII ale P.C.U.S., congresele altor partide frățești, precum și Consfătuirile partidelor comuniste și muncitorești din 1957 și 1960.

Mișcarea comunistă și muncitorească internațională pășește ferm pe calea leninismului, conștientă de sarcinile și răspunderile ei istorice, mai bine pregătită pentru îndeplinirea lor, mai temelnic înarmată în lupta împotriva ideologiilor burghize, împotriva revizionismului contemporan, cît și împotriva dogmatismului și sectarismului.

Unitatea lagărului socialist și a mișcării comuniste și muncitorești s-a consolidat și mai mult datorită dezvoltării continue a relațiilor frățești, bazate pe principiile egalității în drepturi și colaborării tovarășești dintre țările socialiste și dintre partidele comuniste.

După Congresul al XX-lea al P.C.U.S., partidele comuniste și muncitorești au găsit forma cea mai potrivită de organizare a relațiilor dintre ele, pe bazele deplină egalității, care să asigure unitatea de gîndire și acțiune, întărirea coeziunii ideologice, schimbul de experiență și coordonarea luptei comune. Aceasta formă o constituie întîlnirile, consultările sau constituțiile mai largi, la care se elaborează punctele de vedere unice și se stabilesc liniile directoare de activitate. „Interesele mișcării comuniste — se arată în Declarația Consfătuirii din 1960 — cer respectarea solidară de către fiecare partid comunist a intereselor și concluziilor elaborate în comun la consfătuirile lor de către partidele frățești, cu privire la sarcinile comune ale luptei împotriva imperialismului, pentru pace, democrație și socialism”.

În promovarea acestor principii de activitate, un rol deosebit revine P.C.U.S., unanim recunoscut ca detașamentul de frunte al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Partidul nostru și-a adus contribuția la întărirea unității internaționale a țărilor socialiste și partidelor comuniste și muncitorești, militînd pentru dezvoltarea continuă a acestor unități, pentru apărarea purității teoriei marxist-leniniste.

Pentru fiecare partid comunist nu există îndatorire mai imperioasă față de propriul popor, obligație internațională mai înaltă decît grija pentru întărirea permanentă a coeziunii lagă-

rului socialist și a mișcării comuniste și muncitorești internaționale sub steagul marxism-leninismului.

Tovarăși,

Comitetul Central a informat la timp partidul asupra liniei antileniniste, scizioniste a conducătorilor Partidului Muncii din Albania în frunte cu Enver Hodja și Mehmet Shehu, linie care s-a reflectat în poziția reprezentanților P.M.A. la Consfătuirea partidelor frățești ținută la București cu prilejul Congresului al III-lea al partidului nostru, răbîndu-și apoi cu deosebită intensitate la Consfătuirea din 1960. Conducătorii P.M.A. atacă cu îndrăzneală furibundă linia și hotărârile Congresului al XX-lea și al XXII-lea ale Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, de dezvoltarea deschisă și hotărârea „cultului personalității” lui Stalin și a urmărilor sale nefaste.

De ce se ridică ei cu atîta înverșunare împotriva criticării cultului personalității, de ce iau apărarea gravelor încălcări comise de Stalin în activitatea sa? Pentru că ei înșiși au instaurat și mențin de mulți ani în Albania atîr de lucruri identice cu cele împotriva cărora s-au ridicat Congresele Partidului Comunist al Uniunii Sovietice — practicînd în întreaga viață de partid și de stat metode proprii cultului personalității, cu întregul lor cortegiu de abuzuri.

Erlîndu-se în mod ridicol în „apărători ai purității” marxism-leninismului, ei, sub firma luptei împotriva revizionismului contemporan, atacă linia generală după care se călăuzesc partidele comuniste în principalele probleme actuale, tezele fundamentale ale Consfătuirilor partidelor comuniste și muncitorești din 1957 și 1960, fără să se sinchisească de faptul că aceste documente poartă și semnătura lor.

Aceiași oameni care, camuflîndu-și adevăratele sentimente timp de ani de zile într-un limbaj tipic nu priduindu-și jurămintele lor ipocrite de „dragoste” față de U.R.S.S., atacă acum în mod calomnios P.C.U.S., Comitetul său Central, celelalte partide marxist-leniniste.

Conducătorii albanezi au încălcat principiul recunoscut la Consfătuirea din 1960 potrivit căruia deosebirile de vederi dintre partide se rezolvă pe calea întîlnirilor și consultărilor directe; ei au respins cu îndrăzneală propunerile repetate și eforturile răbdătoare ale conducătorilor Partidului Comunist al Uniunii Sovietice de a se clarifica, prin discuții tovarășești, situația creată. Împreună cu alte partide frățești, și partidul nostru a depus eforturi pentru a contribui la părăsirea de către conducătorii albanezi a pozițiilor lor greșite și la revenirea lor pe drumul unității cu celelalte țări socialiste și partide frățești. Dar aceste eforturi s-au lovit de refuzul conducătorilor Partidului Muncii din Albania.

Considerăm pe deplin just că la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. s-a pus deschis, în mod principal, problema relațiilor cu conducerea Partidului Muncii din Albania și a liniei pe care o urmează aceasta. Cele mai multe partide comuniste și muncitorești, reprezentate la Congres, între care și partidul nostru, au condamnat cu hotărâre linia antileninistă a conducătorilor albanezi.

Nu putem fi de acord cu părerea delegației Partidului Comunist Chinez că punerea deschisă la Congres a problemei relațiilor cu conducerea Partidului Muncii din Albania ar putea să dăuneze coeziunii lagărului socialist. Critica deschisă a liniei conducătorilor Partidului Muncii din Albania a fost justă și necesară; în mișcarea muncitorească nu pot exista altfel de relații decît cele principiale, bazate pe fidelitatea față de marxism-leninism și față de principiile internaționalismului proletar.

Noi împărtășim părerea exprimată la Congres că dacă tovarășii chinezi ar dori să depună eforturi pentru normalizarea relațiilor dintre Partidul Muncii din Albania și partidele frățești, nimeni altul n-ar putea contribui mai bine la rezolvarea acestei sarcini. Aceasta ar fi într-adevăr în folosul coeziunii mișcării comuniste și ar corespunde în primul rînd intereselor poporului albanez și ale Partidului Muncii din Albania.

După cum știți, după Congresul al XXII-lea, conducătorii Partidului Muncii din Albania și-au intensificat și mai mult atacurile calomnioase împotriva liniei generale a partidelor comuniste și muncitorești și îndeosebi împotriva Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a conducerii sale.

Conducătorii Partidului Muncii din Albania își asumă o grea răspundere pentru linia lor, dăunătoare intereselor construcției socialismului în Albania, ale lagărului socialist și ale mișcării comuniste internaționale.

IV.

Tovarăși,

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a făcut o amplă analiză a situației internaționale, a principalelor fenomene de pe arena mondială, a caracteristicilor epocii noastre în care se înfăptuiește procesul grandios de trecere a omenirii de la capitalism la socialism.

Cele mai esențiale probleme ale lumii: etapa nouă în care se găsește sistemul socialist mondial, agravarea crizei generale a capitalismului, perspectivele evoluției celor două sisteme social-economice mondiale, problema căilor de trecere a diferitelor țări la socialism, dezvoltarea noilor state independente, problemele păcii și războiului — toate aceste probleme de însemnătate fundamentală pentru omenire își găsesc o aprofundată tratare științifică în Programul P.C.U.S. și în celelalte documente ale Congresului.

Fenomenul social cel mai important al epocii contemporane îl constituie formarea sistemului mondial socialist, schimbarea fundamentală a raportului de forțe în favoarea acestuia, întărirea și transformarea lui în factorul hotărîtor al dezvoltării societății.

Importantele succese obținute de țările socialiste în dezvoltarea forțelor de producție și în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, întreaga operă de construcție a socialismului și comunismului, relațiile internaționale statornicite în cadrul lagărului socialist acționează cu putere asupra conștiinței maselor din toate țările, contribuie la accelerarea mersului înainte al popoarelor pe calea progresului.

Măreșea comunitate a țărilor socialiste reprezintă o uriașă forță politică, economică și morală de care lumea capitalistă este nevoită să țină seama într-o măsură din ce în ce mai mare.

În puternic contrast cu linia continuu ascendentă a dezvoltării sistemului mondial socialist, se accentuează declinul capitalismului, intrat în noua etapă a crizei sale generale.

Procesul descompunerii și pieririi sale inevitabile este demonstrat de faptul că în ultimii ani imperialismul și-a pierdut în mod definitiv dominația asupra majorității popoarelor. Cea mai mare parte a omenirii o formează acum lumea socialistă și a fostelor țări coloniale și semicoloniale care și-au cucerit independența națională.

Este deosebit de importantă analiza făcută de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. particularităților actuale etape a crizei generale a capitalismului, ascuțirii contradicțiilor lăuntrice ale sistemului capitalist. Trecerea la capitalismul monopolist de stat, militarizarea tot mai intensă a economiei nu înfăptură ci agravează plăgile de nevînedec ale sistemului capitalist — așa cum arată accentuarea instabilității și intensificarea fenomenelor de putrefacție din economia țărilor capitaliste, fenomenul incompletă a capacității de producție, crizele periodice la scurte intervale, somajul cronic de masă. În S.U.A., în timp ce milioane de oameni nu pot găsi de lucru, o parte considerabilă a utajilor și agregatelor — într-o serie de ramuri pînă la 30 și 40 la sută — stau nefolosite. Toate acestea constituie o reflectare a principalelor contradicții a orînduirii capitaliste — între înaltul nivel de dezvoltare a forțelor de producție și relațiile de producție învechite, care frînează creșterea producției sociale.

În lumea capitalistă se ascut antagonismele de clasă, se intensifică lupta clasei muncitorești; participarea a peste 53.000.000 de oameni al muncii la lupta grevistă numai în 1960 — lată cum arată în fapte „pacea socială”, „armonia între clase”, despre care vorbesc ideologii burghize. Cuvîntările la Congres ale reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările capitaliste oferă un tablou viu al creșterii, ca amploare și combativitate, a luptei clasei muncitorești și maselor largi, al împletirii tot mai strînsă a acțiunilor pentru îmbunătățirea condițiilor de trai cu mișcarea tot mai largă pentru pace, democrație și progres social.

Agravarea continuă a contradicțiilor care macină temelile capitalismului face să apară și mai limpede că socialismul reprezintă singura cale de rezolvare a problemelor de însemnătate vitală aflate în fața omenirii. De aci izvorăște uriașă însemnătatea a tezelor cuprinse în Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice cu privire la diversitatea formelor de trecere de la capitalism la socialism — teze care orientează partidele frățești spre aplicarea creatoare a învățăturilor marxist-leniniste. Dar oricare ar fi forma în care se înfăptuiește trecerea de la capitalism la socialism, aceasta nu este posibilă decît pe calea revoluției, iar esența puterii de stat noi, populare, va fi aceeași — dictatura proletariatului, care reprezintă adevărata democrație, democrația pentru oamenii muncii.

Un mare proces revoluționar care schimbă înfăptuirea lumii contemporane îl constituie prăbușirea sistemului colonial. Desprinderea din lanțurile robiei coloniale a peste 1 miliard și ju-

mătate de oameni, transformarea fostelor țări coloniale dintr-o rezervă a imperialismului într-o forță tot mai activă antilimpieralistă dau lovitură puternice imperialismului, adîncind criza generală a sistemului capitalist.

Lichidarea totală a rămășițelor robiei coloniale este o necesitate obiectivă dictată de însuși mersul istoriei; totodată aceasta va avea ca urmare înfăptuirea sursei permanente de primejii pentru pacea generală pe care o reprezintă războaiele purtate de „civilizatorii” colonialiști ca și folosirea privilegiilor coloniale pentru instalarea de baze militare și pentru atragerea noilor state în cursa înarmărilor. Pornind de la interesele popoarelor încă subjugate cît și ale întăririi securității internaționale, U.R.S.S. a prezentat la Organizația Națiunilor Unite cunoscuta propunere ca anul 1962 să devină anul lichidării definitive a colonialismului pe întreaga noastră planetă, propunere sprijinită de țările socialiste, precum și de numeroase state nesocialiste.

Cu o forță irezistibilă crește valul luptei popoarelor pentru dobîndirea dreptului de a-și hotărî singure soarta, pentru consolidarea și dezvoltarea independenței recent cucerite. În desfășurarea cu succes a acestei lupte sînt de o uriașă însemnătate existența sistemului mondial socialist, ajutorul frățesc al țărilor socialiste, în care popoarele coloniale, ca și popoarele care au scuturat jugul imperialist au cei mai sinceri și mai de nădejde prieteni.

Un exemplu elocvent îl oferă în această privință Cuba revoluționară: în ciuda tuturor acțiunilor agresive întreprinse de cercurile imperialiste din S.U.A. — de la război economic și încercări de izolare politică, pînă la organizarea invaziei armate — eroicul popor cuban se dovedește de neînvînt, ținînd sus steagul libertății. În fața agresorilor, Cuba nu este singură; în lupta dreaptă pe care o duce, ea găsește sprijin în rîndul unor puternice forțe internaționale, în frunte cu lag

